

Святіший Патріарх Кирил зустрівся з Предстоятелем Ассирійської Церкви Сходу

15 листопада 2022 року в Патріаршій резиденції московського Данилового монастиря відбулася зустріч Святішого Патріарха Московського і всієї Русі Кирила з Католикосом-Патріархом Ассирійської Церкви Сходу Мар Авою III.

У зустрічі взяли участь члени офіційної делегації Ассирійської Церкви Сходу: єпископ Мар Афрем Атнейл, керуючий Сирійською єпархією; єпископ Мар Нарсай Беньямін, керуючий єпархією Ірану, Вірменії та Грузії; єпископ Мар Абрис Тьарі, Патріарший вікарій в Ербілі; хорєпископ Самано Одішо, представник Ассирійської Церкви Сходу в Росії; священник Ефраїм Алхас, особистий помічник Католикоса-Патріарха Мар Ави III; священник Никодим Юханаєв, клірик єпархії Ірану, Вірменії та Грузії; священник Петро Павлов, настоятель храму Ассирійської Церкви Сходу в Краснодарі; священник Аддай Назлу, клірик єпархії Ірану, Вірменії та Грузії, студент Московської

духовної академії та представник московської громади Ассирійської Церкви Сходу; диякон Роланд Біджамов, член та експерт-консультант Комісії з діалогу між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу.

З боку Руської Православної Церкви брали участь: голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату митрополит Волоколамський Антоній; співголова Комісії з діалогу між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу єпископ Червонослобідський та Темниківський Климент; секретар ВЗЦЗ з міжхристиянських відносин, секретар Комісії з діалогу між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу ієромонах Стефан (Ігумнов); співробітник ВЗЦЗ ієродиякон Петро (Ахматханов).

Вітаючи Католикоса-Патріарха Ассирійської Церкви Сходу, Святіший Патріарх Кирил сказав: «Ви вперше відвідуєте нашу Церкву як Предстоятель Церкви Ассирії, але бували в Росії раніше. У 2014 році, коли Ваш блаженнопочилий попередник Католикос-Патріарх Мар Дінха IV був у Москві, Ви його супроводжували. Ваш нинішній візит вже зовсім в іншій якості має важливе значення для взаємин наших Церков».

Предстоятель Руської Церкви зазначив, що взаємини російського та ассирійського народів мають глибоке коріння: «Так вийшло, що тисячі ассирійців опинилися на території Росії через непрості, трагічні події, і вони органічно, безконфліктно, мирно увійшли в життя нашої країни. Відома участь ассирійців на боці Росії і в Першій світовій війні, і в лавах Червоної армії у нашій боротьбі з фашизмом. Безконфліктна взаємодія та спільне життя в Росії росіян та ассирійців свідчать про духовну єдність наших народів. І останнім часом між нашими Церквами встановилися добрі стосунки, що проявлялося, зокрема, й у взаємодії на міжнародних майданчиках. У Вашій особі ми бачили друзів, багато в чому однодумців, і ту Церкву, з якою завжди було корисно взаємодіяти та співпрацювати».

Святіший Патріарх Кирил звернув увагу на те, що двосторонні відносини між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу розвиваються також і в освітній сфері.

«Вже зараз у наших духовних школах навчаються два ваші студенти, і ми готові надавати підтримку вашим студентам, щоб вони отримували хорошу богословську освіту в Росії. На базі наших духовних навчальних закладів проходили і можуть і надалі відбуватися різноманітні наукові колоквіуми, які були б спрямовані на знайомство з життям наших Церков та на організацію нашої співпраці. Декілька днів тому в Стрітенській духовній академії відбувся такий захід, і ми дуже високо цінуємо той факт, що Ви змогли взяти в ньому участь», — сказав Предстоятель Руської Церкви.

Святіший Патріарх Кирил також зазначив, що взаємодія між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу може відбуватися як у контексті двосторонніх контактів, так і на міжнародній арені.

«Хочу наголосити, що позитивна атмосфера нашої взаємодії та співпраці, у тому числі на майданчиках міжнародних організацій, має зараз дуже позитивне значення та відіграє важливу роль у нашому діалозі з протестантським та католицьким світом», — наголосив Святіший Владика.

Стосовно поточного рівня відносин між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу, Святіший Патріарх Кирил підкреслив, що дружні зв'язки Московського Патріархату з Ассирійською Церквою Сходу набули особливо важливого значення у цей непростий для всього світу час.

«Хотів би торкнутися і деяких сумних для нас обставин, пов'язаних із подіями, які мають місце сьогодні на території нашої Церкви, сказати про ту ситуацію, що склалася на Донбасі та в Новоросії. До речі, на цій території мешкають також і ассирійці. Цілком очевидно, що цей конфлікт має політичні причини».

За словами Його Святості, деякі політичні сили на Заході, які зайняли радикальну антиросійську позицію, цілеспрямовано прагнуть ускладнити діяльність Московського Патріархату на міжнародному рівні, позбавити його права голосу та можливості свідчити у світі.

«Якщо Захід намагається обмежити контакти нашої Церкви із західними партнерами, то постає питання про причини. Чому? Під час "холодної війни" ще менше було згоди між США та Радянським Союзом, але контакти не обмежували, у тому числі й по лінії християнських зв'язків: наші делегації приїжджали до США, американці приїжджали до нас, ми обговорювали як богословські, так і політичні теми. А тепер робляться значні зусилля, щоб обмежити можливості нашої Церкви перебувати у діалозі із західними церквами. Сьогодні зовсім інша картина», — констатував Святіший Патріарх Кирил.

«Нещодавно на Генеральній асамблеї Всесвітньої ради церков у Карлсруе виступав Президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр, який намагався чинити тиск на делегацію нашої Церкви та на всю Асамблею. Це безпрецедентне втручання світської влади у життя церковних організацій. Я з розумінням та вдячністю поставився до позиції Асамблеї ВРЦ, яка не погодилася з паном Штайнмаєром. Не вдалося йому вплинути на Асамблею і дискримінувати Руську Церкву — і тепер прийнято безпрецедентне рішення: не пускати Патріарха на територію Євросоюзу. Такого навіть

під час холодної війни не було. Постає питання: чому? Якщо вони мають рацію, а я не правий, запросіть на телебачення, вступіть зі мною в діалог, доведіть свою правоту. Вони бояться цього, тому що правда на нашій стороні, а не на їх. У них дуже слабка позиція — взагалі позиція ізоляціонізму завжди слабка. А ми відкриті до спілкування і з тими, хто нас любить, і з тими, хто не любить нас», — сказав Предстоятель Руської Церкви.

Продовжуючи розмову, говорячи про взаємини Ассирійської Церкви і Руської Церкви, Святіший Патріарх Кирил зі жалем констатував, що Ассирійська Церква Сходу, духовний та історичний центр якої знаходиться на землях древнього Міжріччя, залишається однією з найбільш страждаючих християнських громад світу. Святіший Владика поділився своїми спогадами про відвідини Іраку у 2002 році. За його словами, відвідуючи храми, монастирі, він бачив тодішнє мирне та спокійне життя ассирійського народу.

«Я зрозумів, що на території Іраку на той час були створені достатні умови для мирного співіснування християн та мусульман. І оскільки я був свідком такого способу життя, зараз болем у серці відгукується у мене інформація про всі проблеми, які існують в Іраку. Ми знаємо, що багато християн покинуло Ірак. А ті люди, які залишилися на землі своїх предків, далеко не завжди живуть у спокійних умовах», — сказав Святіший Владика.

При цьому Предстоятель Руської Церкви зазначив, що Московський Патріархат з надією сприймає деякі позитивні зміни, які відбулися останніми роками, у тому числі на півночі Іраку, де з 2015 року знову знаходиться Престол Першоієрархів Ассирійської Церкви Сходу.

«Ми молимося і готові разом з Вами працювати для того, щоб мир і спокій і надалі зміцнювалися на землі Іраку і щоб благополучно та спокійно розвивалося життя Вашої Церкви», — запевнив Святіший Владика.

Стосовно діяльності Комісії з діалогу між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу, Святіший Патріарх Кирил висловив подяку Патріарху Мар Аві, який очолював до недавнього часу з ассирійської сторони цю Комісію, а також єпископу Червонослобідському і Темниківському Клименту.

Святіший Владика дав високу оцінку роботі Комісії, зокрема виділивши співпрацю по гуманітарній лінії.

«Хотів би також звернути Вашу увагу ще й на те, що у тісній координації з Відділом зовнішніх церковних зв'язків та російською ассирійською громадою реалізуються інформаційно-освітні проекти, – продовжив Святіший Патріарх Кирил. — Ви знаєте, що діє інформаційний портал Вашої

Церкви в Росії, де публікуються різноманітні матеріали, які знайомлять російськомовну аудиторію з життям Вашої Церкви. Хотів би наголосити на позитивному впливі цього порталу, у тому числі й у плані розвитку наших двосторонніх відносин».

Говорячи про присутність Ассирійської Церкви в Росії, Святійший Владика високо оцінив діяльність настоятеля московського ассирійського храму Пресвятої Діви Марії хорєпископа Самано Одішо, який активно співпрацює з Відділом зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, завдяки чому у ассирійській склалися добрі взаємини з Руською Православною Церквою.

На завершення Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирил висловив сподівання, що братні стосунки, які пов'язують Московський Патріархат та Ассирійську Церкву Сходу, і надалі розвиватимуться на благо двох Церков та двох народів.

У свою чергу, Католикос-Патріарх Ассирійської Церкви Сходу подякував Предстоятелю Руської Церкви за теплий прийом і побажав Його Святості допомоги Божої у Першосвятительському служінні. «Згадуємо Вас у наших молитвах і згадуємо Ваші труди перед Господом, труди Вашої віри, Вашої любові, терпіння та любові до Ісуса Христа», — зазначив гість.

«Метою нашої сьогоднішньої зустрічі з Вами, Ваша Святосте, є подальше зміцнення зв'язків, які вже є між нашими Церквами. Наші народи та наші Церкви не вперше спілкуються та зустрічаються один з одним. Більше століття тому ми вже мали зв'язки на церковному рівні з руською православною місією в Урмії. Тому ми зустрічаємося зараз як сусіди та брати, які багато десятиліть були разом», — сказав глава Церкви Ассирії.

Святіший Патріарх Мар Ава III також згадав про зустріч Предстоятеля Руської Православної Церкви з Патріархом Мар Дінхою IV у Москві у травні 2014 року, яка започаткувала богословські співбесіди між Руською Православною Церквою та Ассирійською Церквою Сходу. За словами глави Церкви Ассирії, після зустрічі двох Першоієрархів стали успішно розвиватися двосторонні відносини між двома Церквами, зокрема, була сформована Комісія з діалогу між Руською Православною Церквою і Ассирійською Церквою Сходу.

«Сьогодні мені хочеться з радістю згадати роботу, яка велася у цій Комісії, згадати єпископа Климента, який разом зі мною був співголовою цієї Комісії. Ми працювали в душі християнської любові та великого порозуміння. Також не можу не відзначити великої роботи ієромонаха Стефана (Ігумнова). Хочу висловити подяку всім працівникам Відділу зовнішніх церковних зв'язків — тим, які працювали раніше, і тим, які зараз працюють з нами. Ми раді бачити Його Високопреосвященство митрополита Антонія. Ми працюємо у душі братньої любові».

Також Католикос-Патріарх Мар Ава III поінформував Святішого Патріарха Кирила про рішення Священного Синоду Церкви Ассирії, зокрема, про призначення нового співголови Комісії — єпископа Багдадського Мар Елії Тимрса. «Від себе особисто і від членів Священного Синоду обіцяємо, що ми всіляко підтримуватимемо роботу цієї Комісії для того, щоб виконувалися її цілі, — сказав Патріарх Мар Ава. — Висловлюємо велику подяку Вашій Святості за підтримку, яку Ви надаєте нам весь цей час».

Глава Церкви Ассирії висловив особливу подяку Святішому Патріарху Кирилу за підтримку, яку Руська Православна Церква надає християнам Близького Сходу.

«Ситуація в Іраку, що склалася з 2003 року, мала деструктивні наслідки для християнської присутності у цій країні, – розповів Католикос-Патріарх Ассирійської Церкви Сходу. — З 2003 року переслідування християн і вороже ставлення до них посилилися. Також посилилися розбіжності між християнами та мусульманами, між усіма жителями країни. Ситуація дійшла до того, що з'явилася терористична організація ІДІЛ, яка завдала страшного удару християнам і в Сирії, і в Іраку. Ця організація мала плани знищення всіх християн-ассирійців як корінних мешканців цієї країни. У 2014 році було зруйновано храми у Мосулі, на Ніневійській рівнині. Звідти було вигнано представників нашого народу, які століттями жили на цій землі. А у 2015 році було вигнано ассирійців, які проживали в районі річки Хабур на північному сході Сирії. Були взяті до заручників представники нашого народу. Дякувати Богу, більшість з них були звільнені, але деякі з них прийняли мученицький вінець».

Патріарх Мар Ава констатував, що в Іраку християнство перебуває під загрозою зникнення: чисельність християн у країні зменшилась на 1,5 мільйона.

«Як християни ми хочемо жити у мирі з усіма нашими сусідами незалежно від віри. Але разом з цим ми вимагаємо, щоб наші права як християн, які мають насамперед право на сповідання своєї віри, а також інші суспільні та майнові права, були закріплені у Конституціях та законах країн проживання. Ще раз дякуємо Вашій Святості за використання можливостей, які є у Московського Патріархату, для того, щоб нагадувати урядам світу та всьому світу про цей обов'язок», — сказав Католикос-Патріарх Мар Ава III.

На завершення глава Церкви Ассирії та члени делегації висловили подяку Святішому Патріарху Кирилу та всім співробітникам Московського Патріархату за надану гостинність, любов і підтримку.

«Ми молимо Господа Бога, щоб Він дарував благословення Вашій Святості в усі часи, щоб милість

Божа завжди допомагала Вам у ці важкі дні, щоб Господь благословив Ваше апостольське служіння як Першоієрарха Церкви заради того, щоб Ви окормляли паству, яка доручена Вашій Святості», - Сказав Католикос-Патріарх Мар Ава III.

Братське спілкування Предстоятелів і осіб, які їх супроводжували, продовжилося під час прийому, який був організований Святішим Патріархом Московським і всієї Русі Кирилом на честь високого гостя.

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/89804/>